

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/sledztwa-i-lustracja/sciganie-zbrodni-przeciwko-nar/sledztwa-1/oddzialowa-komisja-w-warszawie/31503,Sledztwa-zakonczone-skierowaniem-aktu-oskarzenia.html>
03.03.2026, 23:12

Sledztwa zakończone skierowaniem aktu oskarżenia

1. w sprawie przeciwko Adamowi P. – byłemu zastępcy dyrektora Departamentu IV Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (sygn. S 1.2023.Zk)

Adam P. został oskarżony o przekroczenie uprawnień i bezprawne pozbawienie wolności w ośrodkach odosobnienia 13 osób, poprzez wydanie w dniu 13 grudnia 1981 roku w Warszawie, co do każdej z nich, decyzji o internowaniu, w oparciu o nigdy nie wprowadzone w życie i nieobowiązujące przepisy art. 42 dekretu o „ochronie bezpieczeństwa Państwa i porządku publicznego w czasie obowiązywania stanu wojennego”. Decyzje podjęte przez oskarżonego dotyczyły osób, które były działaczami Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” i pozostawały w rozpracowaniu wydziałów operacyjnych Departamentu IV MSW.

Śledztwo prowadzone w tej sprawie przez prokuratora OKŚZpNP w Warszawie dostarczyło podstaw do przyjęcia, że działania Adama P. wobec pokrzywdzonych wyczerpały znamiona przestępstwa bezprawnego pozbawienia wolności, stanowiły represję i były poważnymi prześladowaniami z powodu przynależności do określonej grupy politycznospołecznej, postrzeganej jako wrogiej przez ówczesne władze partyjne i państwowe.

W dniu 29 maja 2024 roku prokurator Oddziałowej Komisji ŚZpNP w Warszawie skierował do Sądu Rejonowego dla Warszawy Mokotowa w Warszawie akt oskarżenia przeciwko Adamowi P. Czyny zarzucone w akcie oskarżenia zostały opisane w art. 231 § 1 kk w zbiegu z art. 189 § 2 kk, w związku z art. 11 § 2, w związku z art. 2 ust. 1 i art. 3 Ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

2. w sprawie ukrycia materiałów archiwalnych wytworzonych przez wojskowe organy bezpieczeństwa państwa PRL i ich następców prawnych w okresie od bliżej nie ustalonej daty 1990 roku do dnia 31 lipca 1990 roku (sygn. S 106.2022.Zi 54-55)

W dniu 14 sierpnia 2024 roku prokurator Oddziałowej Komisji ŚZpNP w Warszawie skierował do Sądu Rejonowego dla Warszawy Mokotowa w Warszawie akt oskarżenia przeciwko Marianowi Jakubowi Ż. – byłemu pracownikowi Ministerstwa Obrony Narodowej. Marian Jakub Ż. został oskarżony o to, że będąc w posiadaniu ponad 30 dokumentów wytworzonych i zgromadzonych przez wojskowe organa bezpieczeństwa państwa i zawierających informacje z zakresu działania Instytutu Pamięci Narodowej, ukrywał je w domu oraz uchylał się od ich przekazania do zasobu archiwalnego Instytutu Pamięci Narodowej. Oskarżony nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu przestępstwa.

Czyn zarzucany oskarżonemu został opisany w art. 54 ust. 2 ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 102).

3. w sprawie zbrodni komunistycznej i zbrodni przeciwko ludzkości polegającej na bezprawnym rozwiązaniu w dniu 30 listopada 1981r. Wyższej Oficerskiej Szkoły Pożarniczej w Warszawie (sygn. S 1.2021.Zk).

Śledztwo prowadzone było w sprawie zbrodni komunistycznej i zbrodni przeciwko ludzkości mającej postać przekroczenia uprawnień i bezprawnego rozwiązania w dniu 30 listopada 1981r. Wyższej Oficerskiej Szkoły Pożarniczej w Warszawie. Bezprawna likwidacja uczelni miała związek z protestem studentów oraz ich sprzeciwem wobec planowanej reformy szkolnictwa wyższego przewidującej zmianę charakteru uczelni z cywilnej na zmilitaryzowaną i podległą ministrowi spraw wewnętrznych. Przyczyną protestu podchorążych była m.in. obawa, że po przekształceniu uczelni, zamiast chronić życie i zdrowie obywateli będą kierowani przez ministra spraw wewnętrznych do tłumienia buntów społecznych. Wyższa Oficerska Szkoła Pożarnicza w Warszawie została rozwiązana na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 listopada 1981 r. podpisanego przez funkcjonariusza komunistycznego gen. Armii Wojciecha Jaruzelskiego – Prezesa Rady Ministrów. Przewidziany w rozporządzeniu sposób likwidacji uczelni był sprzeczny z ówczesnie obowiązującymi przepisami regulującymi powstawanie i likwidację uczelni wyższych oraz postanowieniami dekretu z dnia 27 grudnia 1974 r. o służbie funkcjonariuszy Pożarnictwa. Sama likwidacja uczelni oraz pacyfikacja strajkujących studentów stanowiły represję i formę naruszenia praw człowieka oraz były poważnym prześladowaniem z powodu przynależności osób pokrzywdzonych do określonej grupy politycznej i społecznej.

W dniu 15 stycznia 2025 roku prokurator Oddziałowej Komisji ŚZpNP w Warszawie skierował do Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia akt oskarżenia przeciwko Bolesławowi F. i Januszowi K. Czyny zarzucone w akcie oskarżenia zostały opisane w art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 roku o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

4. Śledztwo w sprawie zbrodni komunistycznej i zbrodni przeciwko ludzkości polegającej na przekroczeniu, w okresie od 21 października 1982 r. do 5 listopada 1984 r. w Warszawie, uprawnień przez funkcjonariuszy państwa komunistycznego i powołaniu 121 mężczyzn do odbycia służby wojskowej albo 3 miesięcznych ćwiczeń wojskowych rezerwy (sygn. S 144.2020.Zk).

Śledztwo dotyczy zbrodni komunistycznej mającej postać przekroczenia uprawnień przez funkcjonariuszy państwa komunistycznego z Wydziałów Służby Bezpieczeństwa KSMO w Warszawie: Z-cy Naczelnika Wydziału V-1 KSMO oraz byłego funkcjonariusza Wydziału III-2 KSMO, którzy udzielili pomocy, m.in. ustalonym i skazanym oraz nieżyjącym funkcjonariuszom Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Wojskowej Służby Wewnętrznej, Komendy Głównej Milicji Obywatelskiej oraz Z-cy Szefa ds. Służby Bezpieczeństwa KSMO i Naczelnikowi Wydziału III-2 KSMO, w wykonaniu wydanych z przekroczeniem uprawnień służbowych zarządzeń organizacyjnych w sprawie typowania rezerwistów na ćwiczenia wojskowe oraz poborowych do odbycia zasadniczej służby wojskowej. Pomoc ta polegała na wytypowaniu czterech działaczy opozycji, w tym NSZZ Solidarność, do odbycia zasadniczej służby wojskowej albo ćwiczeń rezerwy i udzieleniu przełożonym informacji o ich działalności opozycyjnej, czym ułatwili bezprawne oraz dokonane z przekroczeniem uprawnień zakwalifikowanie pokrzywdzonych do odbycia zasadniczej służby wojskowej albo do odbycia trzymiesięcznych ćwiczeń wojskowych żołnierzy rezerwy. Zachowanie to stanowiło również poważne prześladowanie wobec osób należących do określonej grupy o innych poglądach politycznych i było działaniem na szkodę interesu prywatnego powołanych do odbycia służby wojskowej oraz na ćwiczenia wojskowe.

W dniu 29 grudnia 2023 roku Oddziałowa Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Warszawie skierowała do Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia w

Warszawie akt oskarżenia przeciwko Henrykowi T. byłemu Z-cy Naczelnika Wydziału V-1 KSMO oraz Władysławowi B. byłemu funkcjonariuszowi Wydziału III-2 KSMO.

Oskarżonym zarzucono popełnienie zbrodni komunistycznej z art. 231§kk, które zagrożone jest karą do lat 3 pozbawienia wolności.

Podejrzani nie przyznali się do popełnienia zarzucanych im przestępstw.

5. Śledztwo przeciwko Leszkowi S., o popełnienie występku, określonego w art. 54 ust. 1 w zb. z art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 18 grudnia 1988 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu /tj. z dnia 24 listopada 2022 r. Dz.U. z 2023 r. poz. 102/ w zw. z art. 11 § 2 k.k. (sygn. S 112.2020.Zi₅₄₋₅₅).

W dn. 7 lutego 2023 r. Oddziałowa Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Warszawie skierowała do Sądu Rejonowego dla m st. Warszawy akt oskarżenia przeciwko Leszkowi S. oskarżonemu o to, że w okresie od 11 lutego 2014 r. do 19 sierpnia 2020 r. w Warszawie, będąc w posiadaniu dokumentów wytworzonych i zgromadzonych przez organa bezpieczeństwa państwa i zawierających informacje z zakresu działania Instytutu Pamięci Narodowej oraz zapisów informacji z niektórymi kopiami tych dokumentów, podlegających przekazaniu Instytutowi Pamięci Narodowej na podstawie art. 25 i 28 ust. 1 cytowanej ustawy o IPN-KŚZpNP, ukrywał je w domu oraz uchylał się od ich przekazania do Instytutu Pamięci Narodowej, a w okresie od 11 czerwca 2020 r. do dnia 25 sierpnia 2020 r. w Warszawie usiłował udaremnić przekazanie do zasobu archiwalnego Instytutu Pamięci Narodowej wspomnianych dokumentów poprzez podjęcie działań zmierzających do przekazania ich do USA, a następnie w dniu 25 sierpnia 2020 r. zgłosił poniżej wymienione dokumenty i zapisy informacji do procedury wywozu za granicę RP w Mazowieckim Urzędzie Celno- Skarbowym w Warszawie, jako „Archiwum Teresy Torańskiej”, w którym znajdowały się dokumenty wytworzone i gromadzone przez organy bezpieczeństwa państwa podlegające przekazaniu Instytutowi Pamięci Narodowej na podstawie art. 25 i 28 ust. 1 cytowanej ustawy o IPN-KŚZpNP, to jest o przestępstwo art. 54 ust. 1 w zb. z art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 18 grudnia 1988 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu /tj. z dnia 24 listopada 2022 r. Dz.U. z 2023 r. poz. 102/ w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Z treści opracowanej przez Archiwum IPN analizy dot. dokumentów wynika, iż w teczkach z dokumentami Walerego N. i Artura S. ujawniono, materiały wytworzone przez organy bezpieczeństwa państwa oraz zawierające informacje z zakresu działania Instytutu Pamięci Narodowej, podlegające obligatoryjnemu przekazaniu do zasobu Archiwum IPN, na podstawie art. 25 ust. 1 ustawy o IPN. Leszek S. nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i odmówił składania wyjaśnień i odpowiedzi na pytania.

6. Śledztwo przeciwko Zhora G. i Taguhi G., posiadającym obywatelstwo ormiańskie i polskie, zarzucając im popełnienie występku, określonego w art. 54 ust. 2 ustawy o IPN (sygn. S 108.2020.Zi /54-55).

Prokurator Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Warszawie w dniu 17 marca 2021 r. skierował do Sądu Rejonowego dla Warszawy Żoliborza akt oskarżenia przeciwko Zhora G. i Taguhi G., posiadającym obywatelstwo ormiańskie i polskie, zarzucając im popełnienie występku, określonego w art. 54 ust. 2 ustawy o IPN, polegającego na uchylaniu się od przekazania Instytutowi dokumentów, wytworzonych w okresie II wojny światowej przez organy III Rzeszy Niemieckiej w latach 1939 – 1944 w Łodzi i

innych miejscowościach, w tym przez jednostkę Narodowosocjalistycznej Niemieckiej Partii Robotników /NSDAP/ w Łodzi, w łącznej ilości 310 kart. Oskarżeni zamierzali je zbyć za pośrednictwem platformy transakcyjnej Allegro. W wyniku podjętych działań materiały te zostały zakwestionowane przez prokuratora, we współdziałaniu z funkcjonariuszami Komendy Stołecznej Policji w Warszawie. Zawierają oryginalne dokumenty, wytworzone przez niemieckie władze okupacyjne, w tym formacje policyjne, w latach 1940-1944, które dokumentują martyrologię Narodu Polskiego. Wykazano, że mogą stanowić fragment zbioru „Akt Zarządu Miejskiego z okresu okupacji”, zarchiwizowanego w Archiwum Państwowym w Łodzi, które w okresie powojennym, bezprawnie usunięto z państwowej sieci archiwalnej. Zabezpieczone archiwalia włączono do zasobu Archiwum IPN i stanowią przedmiot badań historycznych. Zarzucane oskarżonym czyny są zagrożone karą pozbawienia wolności do 8 lat. Sąd Rejonowy dla Warszawy Żoliborza wyrokiem z dnia 19 grudnia 2022 roku oskarżonych uznał za winnych popełnienia zarzucanych im aktem oskarżenia czynów.

7. Śledztwo przeciwko płk w st. spocz. Stanisławowi W. - Szefowi Wojskowej Prokuratury Garnizonowej w Rzeszowie podejrzanemu o niedopełnienie obowiązków i bezprawne pozbawienie wolności ze szczególnym udręczeniem (sygn. S 4.2014.Zk)

W dniu 1 lipca 2014 r., w oparciu o materiały wyłączone ze śledztwa w sprawie o sygn. S 17.2006.Zk dot. związku przestępczego działającego w strukturach MSW, skierowany został do Wojskowego Sądu Okręgowego w Warszawie akt oskarżenia przeciwko płk w st. spocz. Stanisławowi W. Oskarżonemu zarzucono, że: w okresie od 27 marca 1982 r. do 3 kwietnia 1982 r. w Rzeszowie, jako funkcjonariusz państwa komunistycznego sprawując funkcję Szefa Wojskowej Prokuratury Garnizonowej w Rzeszowie, wbrew ciążącemu na nim obowiązkowi: opieki nad osobą pozbawioną wolności i niezwłocznego uchylenia środka zapobiegawczego w przypadku stwierdzenia okoliczności zagrażających życiu osadzonego, pomimo stwierdzenia takiego stanu osadzonego w orzeczeniach lekarskich, nie dopełnił swoich obowiązków i nie wyraził zgody na prezentowane przez prokuratora referenta Tadeusza C. stanowisko w sprawie konieczności uchylenia aresztu podejrzanemu o kolportaż ulotek w katedrze w Przemyśle Mieczysławowi R. Takie zachowanie oskarżonego wyczerpuje znamiona przestępstwa bezprawnego pozbawienia wolności Mieczysława R. w sposób połączony ze szczególnym udręczeniem, polegającym na kontynuowaniu osadzenia, chorego i wymagającego pilnej pomocy medycznej, w areszcie śledczym do tego nie przystosowanym, przez co Mieczysława R. został narażony na bezpośrednie niebezpieczeństwo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu albo utraty życia, co stanowi zbrodnię komunistyczną w formie stosowania represji wobec jednostki i naruszenie prawa człowieka do wolności i bezpieczeństwa osobistego oraz humanitarnego traktowania osób pozbawionych wolności, a także zbrodni przeciwko ludzkości w postaci poważnego prześladowania osób z powodu przynależności do określonej grupy politycznej. Brak odpowiednich działań funkcjonariuszy komunistycznych doprowadził do nieumyślnego zgonu Mieczysława R., lecz ze względu na nieumyślny charakter tego przestępstwa nie może ono stanowić zbrodni komunistycznej. Płk w st. spocz. Stanisławowi W. nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu przestępstwa, które zagrożone jest karą pozbawienia wolności do 10 lat. Wojskowy Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 20 listopada 2015 r. uniewinnił oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu. Sąd Najwyższy - Izba Wojskowa wyrokiem z dnia 16 marca 2016 r. utrzymał w mocy zaskarżony przez prokuratora wyrok.

8. Śledztwo w sprawie usiłowania narażenia Anny Walentynowicz na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu (sygn. S 37.2012.Zk)

Powyższe postępowanie (wyłączone ze śledztwa S 17.2006.Zk) prowadzone jest przeciwko trzem byłym funkcjonariuszom SB, Tadeuszowi G., Markowi K. i Wiesławowi S., podejrzanym o to, że w okresie od 19 do 21 października 1981 r. w Radomiu, będąc funkcjonariuszami państwa komunistycznego (Tadeusz G. - inspektorem Wydziału III Departamentu IIIA Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w stopniu podporucznika, Marek K. - starszym inspektorem Wydziału III

Departamentu IIIA Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w stopniu kapitana, Wiesław S. - kierownikiem specjalnej grupy operacyjnej w Wydziale IIIA Komendy Wojewódzkiej Milicji Obywatelskiej w Radomiu w stopniu porucznika), działając wspólnie i w porozumieniu ze sobą przekroczyli swoje uprawnienia służbowe w ten sposób, że wbrew ciążącemu na nich z mocy przepisów art. 6 pkt 3 dekrety z dnia 21 grudnia 1955 r. o organizacji i zakresie działania Milicji Obywatelskiej i art. 21 ust. 2 ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o służbie funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej obowiązki ochrony życia i zdrowia obywateli oraz wbrew przepisom § 6 oraz § 14 ust. 3 Instrukcji o pracy operacyjnej Służby Bezpieczeństwa resortu spraw wewnętrznych stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 006/70 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 1 lutego 1970 r., nakazującym kierowanie się przy realizowaniu wyznaczonych zadań Służby Bezpieczeństwa m. in. Zasadami praworządności, ochrony autorytetu władzy i zakazującym zlecania tajnym współpracownikom zadań polegających na udziale w czynach stanowiących przestępstwa, wzięli udział w opracowaniu i wdrożeniu kombinacji operacyjnej zmierzającej bezpośrednio do podstępного podania działaczce NSZZ „Solidarność”, Annie Walentynowicz środka farmakologicznego o nazwie „Furosemidum” za pośrednictwem tajnego współpracownika posługującego się pseudonimem „Karol”, w celu co najmniej ograniczenia możliwości poruszania się przez wymienioną i uniemożliwienia jej odbywania spotkań z załogami zakładów pracy, przez co działali na szkodę interesu prywatnego Anny Walentynowicz usiłując tym samym narazić ją na bezpośrednie niebezpieczeństwo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu albo utraty życia. Jednorazowe podanie 160-200 mg „Furosemidum” mogło spowodować objawy zatrucia wywołane odwodnieniem i zaburzeniami elektrolitowymi, przejawiające się spadkiem ciśnienia krwi prowadzącym do zapaści oraz zaburzenia rytmu serca i osłabienie mięśni, zaś spożycie większej dawki mogło doprowadzić nawet do śmierci. Zamiaru tego jednak nie osiągnęli z uwagi na wcześniejszy od zakładanego wyjazd Anny Walentynowicz z Radomia. Przez opisane działanie wyżej wymienieni funkcjonariusze sprzeniewierzyli się ustawowemu obowiązkowi troski o życie i zdrowie obywateli ciążącemu na funkcjonariuszach Milicji Obywatelskiej, co stanowiło zbrodnię komunistyczną w formie stosowania represji wobec jednostki oraz zbrodnię przeciwko ludzkości w postaci poważnego prześladowania osoby z powodu przynależności do określonej grupy politycznej.

Ponadto w okresie od 19 do 21 października 1981 r. w Radomiu, wyżej wymienieni funkcjonariusze wzięli udział w związku mającym na celu popełnienie przestępstwa na szkodę działaczki opozycji antykomunistycznej, funkcjonującym w strukturach organizacyjnych resortu spraw wewnętrznych, gdzie za wiedzą i aprobatą kierownictwa przygotowywano i realizowano nękające działania przestępcze wobec osób zaangażowanych w działalność antykomunistyczną, a następnie składano raporty z ich wykonania w ten sposób, że podjęli opisane wyżej pozaprawne czynności o charakterze przestępczym wobec aktywistki NSZZ „Solidarność”, Anny Walentynowicz dopuszczając się zbrodni komunistycznej w postaci represji wobec jednostki oraz zbrodni przeciwko ludzkości w postaci poważnego prześladowania osoby z powodu przynależności do określonej grupy politycznej. Podejrzani nie przyznali się do popełnienia zarzucanych im czynów. W dniu 27 lutego 2015 r., po zrealizowaniu zleconych przez sąd czynności uzupełniających postępowanie, do Sądu Okręgowego w Radomiu ponownie skierowano akt oskarżenia. Wyrokiem z dnia 11 lipca 2017 r. Sąd uniewinnił wszystkich oskarżonych od popełnienia zarzucanych im w akcie oskarżenia przestępstw. W dniu 31 października 2017 r. prokurator Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Warszawie złożył apelację od w/w wyroku do Sądu Apelacyjnego w Lublinie II Wydział Karny, za pośrednictwem SO w Radomiu, II Wydział Karny. Sąd Apelacyjny w Lublinie w dniu 24 maja 2018 r. ogłosił orzeczenie utrzymujące wyrok Sądu Okręgowego w Radomiu z dnia 11 lipca 2017 r., uniewinniający oskarżonych od popełnienia zarzucanych im w akcie oskarżenia przestępstw. Prokurator Głównej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, po zapoznaniu się z treścią uzasadnienia wyroku Sądu

Apelacyjnego w Lublinie odstąpił od wywiedzenia kasacji od tego orzeczenia.

9. Śledztwo przeciwko Henrykowi K. podejrzanemu o popełnienie zbrodni komunistycznych będących jednocześnie zbrodniami przeciwko ludzkości (sygn. S 37.2010.Zk)

Prokuratorzy Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Warszawie badając przypadki łamania praworządności i naruszania praw człowieka w toku postępowań karnych prowadzonych w latach 1945-56 przez ówczesne organy ścigania karnego i wymiaru sprawiedliwości w Warszawie ujawnili i przeprowadzili samodzielne śledztwo przeciwko Henrykowi K., Naczelnemu Prokuratorowi Wojskowemu w stanie spoczynku, który jeszcze jako sędzia Wojskowego Sądu Rejonowego Warszawie - funkcjonariusz państwa komunistycznego działający w strukturach systemu państwa totalitarnego posługującego się na wielką skalę terrorem dla realizacji celów politycznych i społecznych, w okresie od marca 1952 r. do czerwca 1953 r. brał udział w bezprawnym pozbawianiu wolności z przyczyn politycznych działaczy niepodległościowego podziemia. Wyżej wymieniony, będąc zobowiązanym do zgodnego z ówczesnie obowiązującymi przepisami przedłużania okresu stosowania tymczasowego aresztowania na okres powyżej 6 miesięcy, nie dopełniał obowiązków w zakresie sądowej kontroli zasadności i terminowości podejmowanych w tym zakresie czynności procesowych, w przebiegu śledztw MBP w Warszawie prowadzonych przeciwko Leonowi Ch., Barbarze M. i Janowi O., co skutkowało bezprawnym pozbawieniem wolności pokrzywdzonych z powodu ich wcześniejszej działalności na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego w strukturach organizacji niepodległościowych /„Obrońcy Korony”, „Podziemna Organizacja Wolność i Niepodległość”, PSL, AK./. Pozbawianie człowieka wolności bez podstawy prawnej albo na okres dłuższy niż przewidują przepisy ustawy albo z naruszeniem obowiązującego trybu postępowania, jest działaniem oczywiście bezprawnym i może zostać uznane za wyczerpujące znamiona przestępstwa. Rażąco narusza też zasady ograniczania wolności osobistej, określone w Kodeksie Wojskowego Postępowania Karnego /art. 102-108 KWPK/ oraz art. 97 Ustawy z dnia 17.03.1921 r. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej /Dz. U. R. P. z dnia 1.06.1921 r./ a później w art. 87 Ustawy z dnia 22.07.1952r. Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej /Dz.U. z dnia 21.02.1976 r/. Naruszanie dobra prawnego tak wrażliwego jak wolność osobista obywatela, zawsze stanowi też działanie na szkodę interesu publicznego i jednostki. Podważa bowiem zaufanie obywatela do organów państwa, wyrządza poważną szkodę i krzywdę jednostce i jej rodzinie oraz znacząco obciąża budżet państwa zobligowany do zaspokojenia późniejszych roszczeń odszkodowawczych. Podejrzewany był sędzią wojskowym i z tego tytułu ustawowo był zobowiązany do czuwania nad przestrzeganiem przepisów dotyczących pozbawiania wolności osób podlegającej orzecznictwu sądów wojskowych. /art. 12 § 2 KWPK/. Nadto, jak każdy sędzia wojskowy, zgodnie z dyspozycją art. 12 § 3 KWPK „...stwierdziwszy na terenie swego urzędowania fakt bezprawnego pozbawienia wolności osoby, podlegającej właściwości sądów wojskowych...”, obowiązany był zarządzić jej zwolnienie lub podjąć wszelkie niezbędne czynności w tym kierunku /art. 105 KWPK/. Miał zatem prawny, szczególny obowiązek przeciwdziałania bezprawiu. Działań takich w zachowaniach podejrzanego Henryka K. utrwalonych w archiwalnych dokumentach z czynności procesowych, nie ujawniono.

Podkreślić należy przy tym, iż czyny zarzucane Henrykowi K. spenalizowano także na arenie międzynarodowej. W Rzymskim Statucie Międzynarodowego Trybunału Karnego, na którego ratyfikację wyrażono zgodę w ustawie z dnia 5.07.2001 r. o ratyfikacji Rzymskiego Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego (Dz. U. Nr 98 poz.1065) stwierdzono, że „zbrodnia przeciwko ludzkości oznacza którykolwiek z następujących czynów, popełniony w ramach masowego lub systematycznego, świadomego ataku zbiorowego przeciwko ludności cywilnej: (...) tj. (...) uwięzienie lub inne dotkliwe pozbawienie wolności fizycznej z naruszeniem podstawowych reguł prawa międzynarodowego (...) prześladowanie jakiejkolwiek możliwej do zidentyfikowania grupy lub zbiorowości z powodów politycznych (...) w związku z

jakimkolwiek czynem powołanym w niniejszym ustępie(...)”. Społeczną szkodliwość czynów zarzucanych oskarżonemu należy ocenić, więc jako szczególnie wysoką. Okoliczność, iż podejrzany działał w strukturach systemu państwa totalitarnego, posługującego się na wielką skalę terrorem dla realizacji celów politycznych i społecznych /tak m. in. SNIK II KKN 175/98/ i świadomie brał udział w represjonowaniu pokrzywdzonych ze względów politycznych, prowadzi do wniosku, że jego zachowania wyczerpują znamiona nie tylko zbrodni komunistycznej, ale także znamiona zbrodni przeciwko ludzkości, określonej w aktach prawa karnego międzynarodowego /art. 2 ust.1 i art. 3 ustawy z dn.18.12.1998r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu - Dz. U. 1998.155.1016 z późn. zm./ Zbrodnie te nie ulegają przedawnieniu - art. 4 ust.1 cyt. wyżej ustawy z dn.18.12.1998 r.

W toku śledztwa oskarżony nie przyznał się do popełnienia zarzuconych mu przestępstw, zagrożonych karą pozbawienia wolności do lat 10. W zaistniałej sytuacji Oddziałowa Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Warszawie w dniu 28 czerwca 2013 r. skierowała do Wojskowego Sądu Garnizonowego w Warszawie akt oskarżenia przeciwko Henrykowi K. o przestępstwa z art. 248 § 2kk z 1932 r. w zw. z art. 2 ust.1 i art. 3 ustawy z dn.18.12.1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu. Wojskowy Sąd Garnizonowy w Warszawie postanowieniem z dnia 6.05.2015 r. o sygnaturze Sg 55/13 zawiesił postępowanie karne prowadzone przeciwko prokuratorowi Naczelnej Prokuratury Wojskowej w stanie spoczynku, gen. bryg. w st. spocz. Henrykowi K. w oparciu o ustalenia biegłych przedstawione w łącznej opinii sądowo - lekarskiej instytucji naukowej (Wojskowy Instytut Medyczny w Warszawie) z dnia 8.04.2015 r. gdzie potwierdzono, iż oskarżony jest trwale niezdolny do osobistego uczestnictwa w postępowaniu karnym z powodu posiadania zespołu zaawansowanych schorzeń sercowo - naczyniowych spełniających łącznie kryteria „ciężkiej choroby” o nasilających się w miarę postępu czasu objawach. Postanowieniem z dnia 23 maja 2018 r. Wojskowy Sąd Garnizonowy podjął zawieszone postępowanie i umorzył wobec śmierci oskarżonego.

10. Śledztwo przeciwko Marianowi R., pełniącemu w latach 50 - tych funkcję prokuratora wojskowego (sygn. S 88.2009.Zk)

Oddziałowa Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Warszawie skierowała w dniu 28 grudnia 2012 r. do Wojskowego Sądu Okręgowego w Warszawie akt oskarżenia w sprawie o sygn. S 88.2009.Zk przeciwko Marianowi R., pełniącemu w latach 50 - tych funkcję prokuratora wojskowego. Marian R. został oskarżony o popełnienie w okresie od 13 września 1951 r. do 30 września 1954 r., jako funkcjonariusz państwa komunistycznego - prokurator początkowo Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Warszawie, a następnie Naczelnej Prokuratury Wojskowej w Warszawie, 19 zbrodni komunistycznych na szkodę Stefana K., Jerzego H., Stanisława B., Witolda N., Jerzego K., Janusza S., Stefana S., Jerzego K., Janusza R., Ryszarda K., Władysława J., Jerzego P., Leona Ch., Czesława M., Edwarda Cz., Pawła H. i Heleny H. Czyny te polegały na niezgodnym z obowiązującymi przepisami prawa stosowaniu i kontynuowaniu stosowania przez Mariana R. jako prokuratora wojskowego w śledztwach wobec ww. osób będących ówczesnymi podejrzanymi tymczasowego aresztowania, wnioskowaniu w toku śledztw do Sądu o przedłużenie stosowania tymczasowego aresztu w sytuacji jego przeterminowania, zatwierdzaniu aktów oskarżenia i przekazywaniu tymczasowo aresztowanych do dyspozycji Sądu po upływie terminu stosowania tymczasowego aresztowania oraz nie złożeniu w toku posiedzeń Sądu w przedmiocie oddania pod Sąd oskarżonych wniosków o zarządzenie zwolnienia tych osób z aresztu wobec upływu terminu zastosowanego wobec nich środka

zapobiegawczego. Wobec okoliczności, iż Marian R. jako prokurator świadomie brał udział w prześladowaniu pokrzywdzonych z powodu ich odmiennych poglądów politycznych i wcześniejszej działalności na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego oraz że działał w strukturach systemu państwa totalitarnego, w akcie oskarżenia przyjęto, że jego zachowania wyczerpują znamiona nie tylko zbrodni komunistycznej określonej w art. 2 ust. 1 ustawy z dn. 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, ale także znamiona zbrodni przeciwko ludzkości, określone w aktach prawa karnego międzynarodowego (art. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu). Zbrodnie te nie ulegają przedawnieniu. Wojskowy Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 15 listopada 2013 r. o sygn. So 35/12 umorzył postępowanie karne przeciwko gen. bryg. w st. spocz. Marianowi R. w odniesieniu do zarzutów z pkt. I-III, V, VII-XV aktu oskarżenia - na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 grudnia 1989 r. o amnestii, a w zakresie zarzutów z pkt. IV, VI, XVI-XIX aktu oskarżenia - z powodu przedawnienia karalności czynów na podstawie art. 17 § 1 pkt. 6 kpk. Oddziałowa Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Warszawie, oceniając wyrok So. 35/12 jako niesłuszny, wniosła w tej sprawie w dniu 10 kwietnia 2014 r. apelację. Sąd Najwyższy podzielił pierwszy zarzut apelacyjny o obrazie przepisów prawa karnego procesowego, uchylił w całości zaskarżony wyrok z 15 listopada 2013 r. i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania. Wojskowy Sąd Okręgowy w Warszawie na posiedzeniu w dniu 17 lutego 2015 r. zawiesił postępowanie przeciwko gen. bryg. w st. spocz. Marianowi R. z powodu niemożności brania przez niego udziału w postępowaniu /zły stan zdrowia oskarżonego liczącego ponad 95 lat/. Postanowienie o zawieszeniu postępowania karnego jest prawomocne. Postanowieniem z dnia 23 marca 2018 r. Wojskowy Sąd Okręgowy w Warszawie podjął zawieszone postanowienie i umorzył ze względu na śmierć oskarżonego. Postanowienie jest prawomocne.

11. Śledztwo przeciwko byłemu szefowi PUBP w Ostrowi Mazowieckiej, Włodzimierzowi K. podejrzanemu o popełnienie w 1949 r. zbrodni komunistycznych polegających na bezprawnym pozbawieniu wolności. (sygn. S 72.2008.Zk).

W dniu 7 lipca 2008 r. wniesiono do Sądu Rejonowego w Ostrowi Mazowieckiej akt oskarżenia przeciwko Włodzimierzowi K. byłemu szefowi Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Ostrowi Mazowieckiej. Oskarżonemu zarzuca się trzynastcie przestępstw polegających na represjonowaniu i bezprawnym pozbawianiu wolności przeciwników „władzy ludowej”- żołnierzy Narodowego Zjednoczenia Wojskowego oraz członków grupy wyznaniowej Świadkowie Jehowy. Na wniosek obrońcy, w dniu 31 lipca 2008 r. Sąd Okręgowy w Ostrołęce przekazał sprawę do dalszego rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Warszawy – Mokotowa. Wyrokiem z dnia 28 września 2010 r. Sąd uznał oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów i wymierzył mu karę łączną 3 lat pozbawienia wolności. Obrońca oskarżonego złożył apelację, która nie została rozpoznana, a Sąd Okręgowy w Warszawie, ze względu na stan zdrowia oskarżonego, który nie może uczestniczyć w dalszych czynnościach procesowych, sprawę zawiesił.